

VERKLARING VAN BEHOUD

Wanneer is dat nuttig?

Indien u niet wenst dat bepaalde nieuwe regels van de hervorming van het erfrecht (in werking sinds 1 september 2018) van toepassing zijn op uw oude schenkingen, zorgt u er best voor dat u vóór 1 september 2019 een 'verklaring van behoud' aflegt voor uw notaris. Wij bekijken drie gevallen waarbij de verklaring van behoud nuttig kan zijn.

VOORBEELD 1:

Paul die een geldsom schenkt aan zijn dochter

In 1995 heeft Paul 25.000 € aan zijn dochter Pauline gestort om haar toe te laten een woning aan te kopen. Omdat het gaat om een schenking als voorschot op de erfenis, weet Paul dat, bij het openvallen van zijn nalatenschap, deze som in mindering gebracht zal worden op het erfdeel van Pauline (teneinde de gelijkheid met haar broers en zussen te respecteren) en dat er rekening gehouden zal worden met de waarde van het geschonken goed op het ogenblik van de schenking (zijnde 25.000 €). **Dat was althans de regel, met name voor schenkingen van geldsommen, tot**

31 augustus 2018. Deze waarderingsregel voor schenkingen zijn **gewijzigd sinds 1 september 2018**: de schenking wordt, in het kader van de nalatenschap van de schenker, in aanmerking genomen voor de **waarde van het geschonken goed op de dag van de schenking (in casu 25.000 €), doch met een indexering tot aan het overlijden van de schenker.** De nieuwe regels gelden sinds 1 september 2018 zelfs voor oude schenkingen.

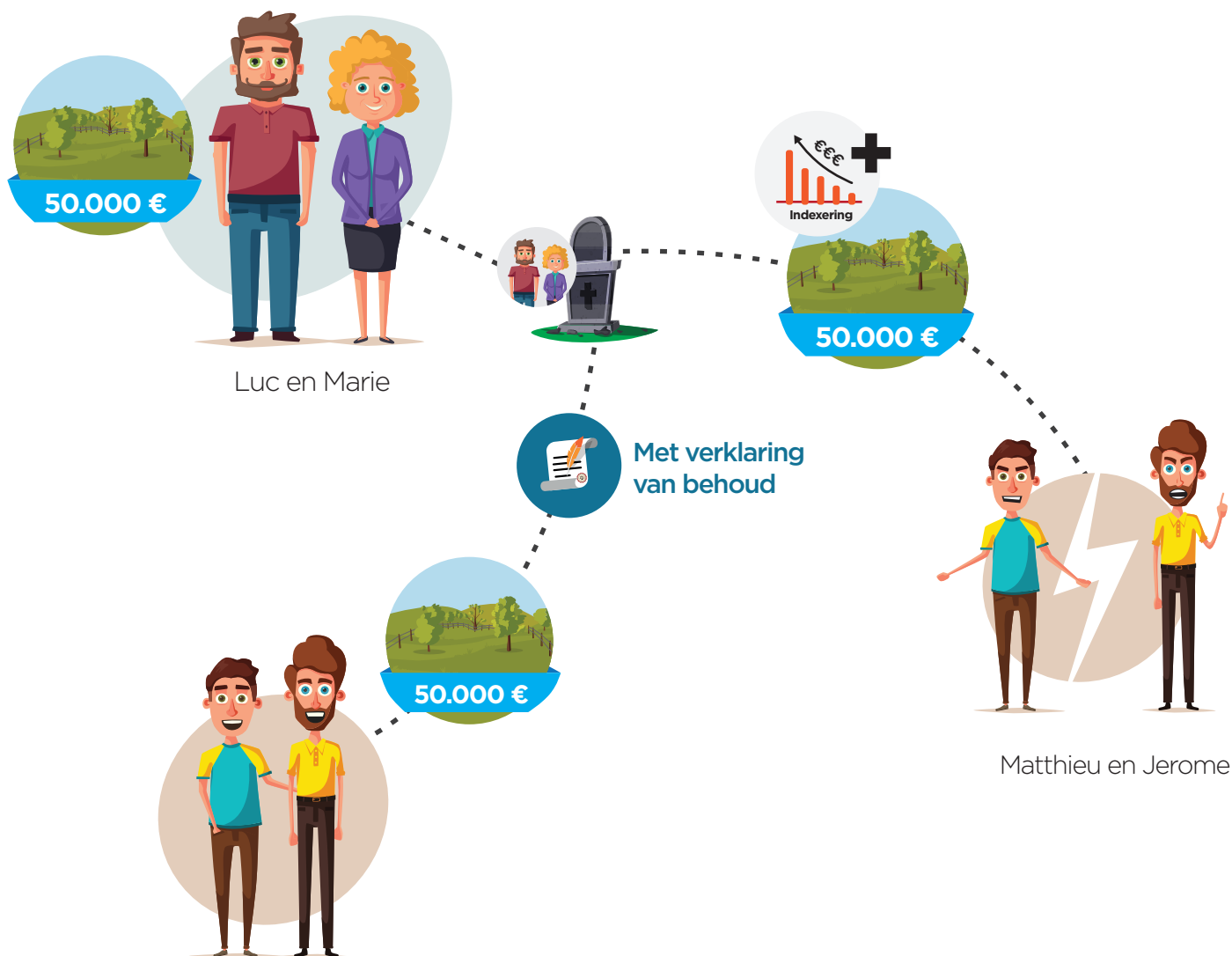
Gevolg voor Pauline? Dit betekent dus dat de som die minder aan Pauline toekomt niet langer 25.000 € maar **wel 25.000 € + indexering** is (indexering in functie van het indexcijfer der consumptieprijs, vanaf de datum van de schenking dus vanaf 1995 tot op de dag van het overlijden!).



Dit komt misschien niet overeen met de wil van Paul die kan wensen dat de waarde van deze schenking niet geïndexeerd wordt maar deze in aanmerking genomen wordt zoals deze bestond op het ogenblik van de schenking ... **In zo'n geval is een verklaring van behoud noodzakelijk. Dit kan je tot en met 1 september 2019 opstellen.**

VOORBEELD 2: Luc en Marie die een stuk grond willen schenken

In 2000 hebben Luc en Marie een bouwgrond van 50.000 € geschonken aan hun kinderen, Matthieu en Jérôme. De akte bepaalde, zoals dat in de praktijk vaak het geval is, dat dit stuk grond niet in natura moest ingebracht worden maar enkel in waarde en dat de waarde dat het kind geacht wordt ontvangen te hebben 50.000 € is (ongeacht hoe de waarde van het stuk grond verder evolueert).



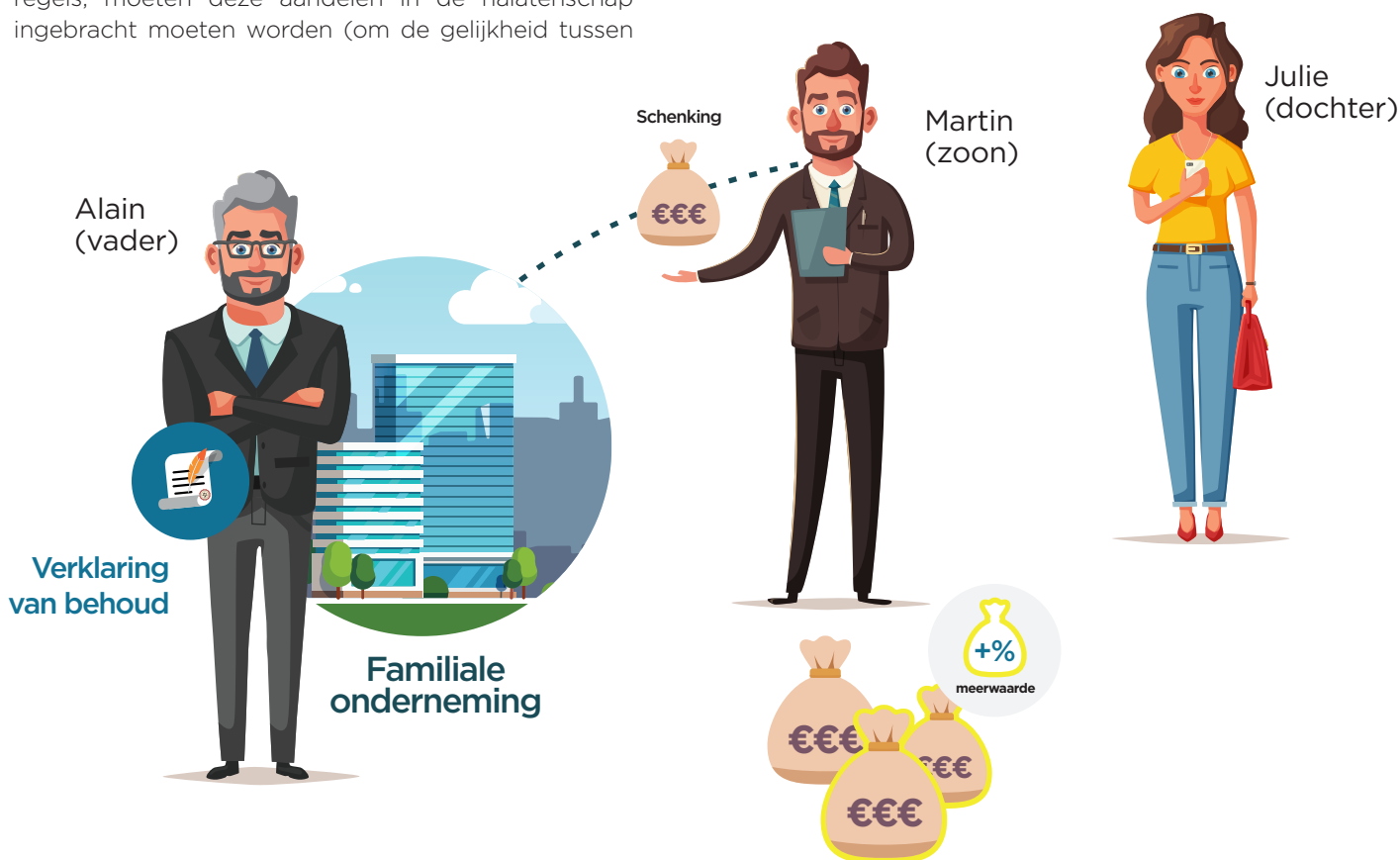
Sinds 1 september 2018 is het de waarde van het stuk grond op de dag van de schenking, geïndexeerd tot de dag van overlijden, die in aanmerking wordt genomen in de nalatenschap (en dit zelfs indien de schenkingsakte uitdrukkelijk bepaalde welke de waarde was die ingebracht moest worden).

Indien Luc en Marie er de voorkeur aan geven om de waarde van 50.000 € te behouden om zo elke discussie te vermijden, **dan moeten ze voor 1 september 2019 een verklaring van behoud laten opmaken!**

VOORBEELD 3: Alain de ondernemer die aandelen wil schenken met voorbehoud van vruchtgebruik

Alain bezit een familiale onderneming en heeft twee kinderen, Martin en Julie. Martin heeft zich altijd ten volle ingezet in de familiale onderneming en treedt in de voetsporen van zijn vader, terwijl Julie nooit interesse heeft getoond om de fakkel over te nemen. Alain heeft een aantal jaar geleden een schenking van aandelen van zijn onderneming, met voorbehoud van vruchtgebruik aan Martin gedaan. In de loop der jaren is de waarde van deze aandelen gestegen dankzij de inzet van Martin in de firma. Welnu, volgens de nieuwe regels, moeten deze aandelen in de nalatenschap ingebracht moeten worden (om de gelijkheid tussen

Martin en Julie te respecteren) op basis van de **waarde ervan op het ogenblik van het overlijden**. Het gaat hier om een **UITZONDERING**: in principe voorziet de nieuwe regel dat men rekening moet houden met de waarde van het goed op het ogenblik van de schenking, geïndexeerd tot de dag van overlijden, **BEHALVE voor schenkingen waaraan bepaalde modaliteiten gekoppeld zijn, bijvoorbeeld schenkingen met voorbehoud van vruchtgebruik**: in dat geval zal er, in principe, gekeken worden naar de **waarde op het ogenblik van het overlijden**.



De meerwaarde van de aandelen komen dus ook terecht in de erfenis. Martin én Julie ontvangen dus een groter erfdeel (dankzij inspanningen van Martin...)

Alain zou het evenwel oneerlijk kunnen vinden dat Julie kan profiteren van deze meerwaarde terwijl Martin hard in de onderneming gewerkt heeft. Hij zou dan ook kunnen verkiezen dat deze aandelen moeten worden ingebracht op basis van de niet-geïndexeerde waarde ervan op het ogenblik van de schenking (en niet op het ogenblik van het overlijden), zoals voorzien was op het ogenblik dat hij deze schenking deed. **Hiervoor zou hij een verklaring van behoud moeten afleggen voor 1 september 2019!**